

ת"פ 56698/09/14 - עומר גוסחא נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בטבריה

04 נובמבר 2014

ת"פ 56698-09-14 מדינת ישראל נ'

גוסחא(אסיר)

בקשה מס' 3

סגן נשיא דורון פורת

עומר גוסחא (אסיר)

המבקש

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

נוכחים:

מטעם המבקש: הובא באמצעות שב"ס וב"כ עו"ד חאזם יוסף

מטעם המשיבה: עו"ד מאיה השילוני

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

1. בפני בקשה מטעם הנאשם, להורות על שחרורו ממעצר, בהתאם לסעיף 60 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: "**חוק המעצרים**"), בהיותו מעצר בלתי חוקי.

טענות הצדדים

2. המבקש טוען כי מאז מעצרו של המבקש עברה תקופה עולה על 30 ימים ומשפטו לא החל ועל כן יש להורות על שחרורו.

3. המשיבה טוענת כי חוות הדעת שהתבקשה והבדיקה הפסיכיאטרית הם שהביאו להתמשכות ההליך, ומכאן שאין למנות תקופה זו. בפיה של המשיבה טענה נוספת, והיא כי הדין המהותי גובר על הדין הפרוצדורלי.

רקע לבקשה

4. נגד המבקש הוגש ביום 24.9.14 כתב אישום וביום 28.9.14 בית המשפט קבע הקראה בעניינו של

עמוד 1

הנאשם והחלטתו נשלחה לצדדים.

5. במסגרת תורנות בבית משפט השלום בנצרת, ביום 24.9.14 כב' השופט נעמן אדריס נענה לבקשת הסנגור לדחיית מועד הדיון על מנת שיאפשר לו לצלם את חומר החקירה ולבקשתו הנאשם הופנה לפסיכיאטר המחוזי. בדיון בית המשפט נענה לטיעון הסנגור:

"הסנגור: רק היום הוגשה הבקשה למעצר עד תום הליכים וכתב האישום, אבקש דחיה ליום 2/10/14 ע"מ לצלם את החומר וללמוד אותו. יחד עם זאת, אבקש להפנות את המשיב לבדיקה פסיכיאטרית (הסתכלות בתנאי אשפוז)."

6. בית המשפט הורה על דחיית מועד הדיון ליום 2.10.14 בתיק המעצר עד תום הליכים וקבע את התיק להקראה בבית משפט השלום בטבריה ביום 19.10.14.

7. ביום 2.10.14 הוגשה בקשה מטעם הפסיכיאטר המחוזי לפיה ביקש לדחות את קבלת חוות הדעת הפסיכיאטר עד לקבלת כתב האישום וחומר החקירה.

8. ביום 2.10.14 התקיים דיון במעמד הנאשם ובא כוחו בתיק המעצר, אשר לבקשת הסנגור נדחה ליום 10.11.14:

"אני מסכים לקיום ראיות לכאורה ביחס לעבירות המיוחסות לו. אני סבור שלא מתקיימת כאן עילת מעצר, על אף שמדובר בעבירות אלימות, הן מילולית והן פיזית כלפי המתלוננים, וגם את בית המשפט יחליט שבכל זאת מתקיימת עילת מעצר, אני סבור שניתן להשיג את תכלית הבקשה ולאין את המסוכנות הנשקפת באמצעות חלופה. מדובר במשיב שיש לו נסיבות חיים מאוד קשות. ההרשעה האחרונה היא משנת 99 כאשר העבירה האחרונה היא משנת 97, כלומר מזה שנים המשיב לא הסתבך באף עבירה פלילית על אף מצבו הסוציו אקונומי הנמוך, כולל התחלואות שמהן הוא סובל. במקרה הספציפי הזה האירועים הנטענים המיוחסים לו בכתב האישום בוצעו על רקע שימוש מופרז בתחליף סם שהתקבל על פי מרשם, קלונקס. יש לנו חלופה בבית אחיו שהוא נכה צהל שמוכן לפקח עליו, אחיו לא נוכח פה באולם.

אנו נבקש תסקיר מעצר שיבחן את החלופה. מסכים למעצר עד החלטה אחרת."

9. ביום 27.10.14 הוגשה חוות דעת הפסיכיאטר המחוזי, לפיה הנאשם בר עונשין וכשיר לעמוד לדיון.

דיון:

10. כפי שמפורט בבקשה, היא הוגשה ביום 3.11.14 מאחר וכתב האישום הוגש ביום 24.9.14. ההקראה של כתב האישום הייתה צריכה להתקיים עד ליום 24.10.14 אך בפועל עד היום לא התקיימה ובכך עבר המועד הקבוע בסעיף 60 לחוק המעצרים.

11. בע"פ 1523/05 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 2.3.06) נקבע כי: **"ההקראה פותחת את המשפט ומהווה את תחילתו"**. אולם, יתכנו מקרים שבהם המשפט יפתח עובר לקיומה של ההקראה, וכך נקבע בפרשת אבו חצירא, שם אמר כבוד השופט טירקל:

"אכן, המושג של 'תחילת משפט' אין לו הגדרה בחוק, ואולי מוטב לו למצב

עמוד 2

משפטי זה שיישאר כך, כשהוא מניח בידי בתי המשפט לפרשו לפי נסיבותיו של כל עניין ועניין. כשלעצמי, הייתי מסתפק בהגדרה הגמישה ש'תחילת המשפט' הוא השלב שבו מובא הנאשם לפני בית-המשפט העומד לדון במשפט, שלא לצורך הליך שהוגדר בפירוש כ'הליך שלפני משפט' ושלא לצורך עניין מנהלי גרידא... " (ב"ש (ב"ש) 418/79 אבו חצירה נ' מדינת ישראל, פ"מ תשמ"א(1) 14, 18 (1979); ראו גם בש"פ 7376/96 צריקר נ' מדינת ישראל. פ"ד נ(4) 70 (1996)).

12. במקרה דנן, הנאשם הופנה לפסיכיאטר המחוזי לקבלת חוות דעת לבקשת הסנגור מיד עם הגשת כתב האישום ובדיון בבקשת המעצר עד תום הליכים. בהתאם להלכה הפסוקה, יש לראות בכך שתחילת משפט לפי סעיף 143 לחסד"פ. כך שלא ניתן לומר כי משפטו של העורר טרם החל על אף שחלפו 30 יום. בש"פ 6762/96 סנדרוסי נ' מדינת ישראל, שם נאמר כי:

"ייתכן כי יש נסיבות בהן מועלית טענה מקדמית שנאשם אינו יכול להשיב לאשמה... שמחמת היותו חולה נפש אינו מסוגל לעמוד לדיון, מוצדק יהיה לראות בטיעון זה תחילת המשפט, מהטעם שלא ניתן, בהתחשב במצבו של הנאשם, לקיים בפתח המשפט הקראה של כתב האישום".

13. בהתאם להלכה הפסוקה, במידה והוגש כתב אישום ולא נפתח משפטו של נאשם כעבור שלושים ימים יש לשחררו ממעצר, אך אין מדובר בשחרור אוטומטי. בית המשפט העליון חזר וקבע, שעובדת המעצר הבלתי חוקי והשחרור אינה מובילה באופן אוטומטי לשחרור אלא יש לערוך בירור של הנסיבות בדיון במעמד הצדדים. גם במקום בו נפל פגם בהליך ההקראה, אך פגם זה אינו יורד למהות העניין ואינו פוגע בזכויות המהותיות של הנאשם, אין זה ראוי לפסול את ההליך מעיקרו (בש"פ 1948/03 שמואל שילון נ' מדינת ישראל).

14. מעבר לנדרש, בבש"פ 7829/10 טרמיצי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, מיום 27.10.10) נקבע כי בית המשפט רשאי לרפא את הפגם שנפל בדיעבד, אך על בית המשפט לשקול מספר פרמטרים ובהם; מידת הפגיעה בזכויות הנאשם; והאם נגרם לו עיוות דין; תקופת הזמן בה שהה הנאשם במעצר לא חוקי; מסוכנותו של הנאשם; האם מדובר באי פתיחת המשפט אשר נבעה עקב רשלנות המאשימה, או בהתנהגות שערורייתית; תום ליבו של הנאשם והיקף תרומתו ליצירת הפגם.

15. לאחר שערכתי איזון בין האינטרסים המתחרים מצאתי להורות על שחרורו לאלתר של המבקש ממעצר.

ניתנה והודעה היום י"א חשוון תשע"ה, 04/11/2014 במעמד הנוכחים.

דורון פורת, שופט סגן נשיא

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

נדחה למתן מענה ליום **16.11.14** שעה **8:30** בפני כב' השופט ניר מישורי לב טוב .

הנאשם מוזהר כי עליו להתייצב במועד שנקבע שאם לא כן יוצא כנגדו צו הבאה.

ניתנה והודעה היום י"א חשוון תשע"ה, 04/11/2014 במעמד הנוכחים.

דורון פורת, שופט סגן נשיא